

SUN'IY INTELLEKTNING CHET TILLARINI O'RGANISHDAGI IMKONIYATLARI VA AHAMIYATI

Muratova Elmira

2-kurs talabasi, O'zDJTU

Ilmiy raxbar: Abduraimova Anora

Ingliz tili 3-fakulteti o'qituvchisi, O'zDJTU

Annotatsiya. Ushbu maqolada zamonaviy texnologiyalarining chet tillarni o'rganishdagi o'рни va imkoniyatlari bayon etilgan. Maqsad — zamonaviy SI ilovalari yordamida ta'lim samaradorligini oshirish imkoniyatlarini ko'rsatishdir. Metod sifatida ikki guruhda tajriba o'tkazildi. Natijalarga ko'ra, SI orqali o'rgangan guruhda bilim o'zlashtirish ko'rsatkichi yuqori bo'ldi.

Kalit so'zlar: Sun'iy intellekt, chet tilini o'rganish, raqamli ta'lim, til o'rgatuvchi ilovalar, interaktiv o'qitish, chatbotlar, talabalarning motivatsiyasi, shaxsiylashtirilgan ta'lim.

Abstract: This article discusses the role and potential of modern technologies in foreign language learning. The main objective is to demonstrate the possibilities of increasing educational effectiveness through the use of contemporary AI applications. As a method, an experiment was conducted with two groups. According to the results, the group that studied using AI showed a higher level of knowledge acquisition.

Keywords: Artificial intelligence, foreign language learning, digital education, language learning applications, interactive teaching, chatbots, student motivation, personalized learning.

Kirish

XXI asrda texnologik rivojlanish inson hayotining barcha sohalariga, ayniqsa, ta'lim sohasiga katta ta'sir ko'rsatmoqda. So'nggi yillarda sun'iy intellekt (SI) texnologiyalari xorijiy tillarni o'rganishda samarali yordamchi sifatida paydo bo'ldi. Mazkur maqolaning maqsadi — sun'iy intellekt vositalarining chet tillarni o'rganishga ta'sirini tadqiq etish, mavjud muammolarga yechimlar taklif qilish va yangi yondashuvlarni ilgari surishdan iborat.

Chet tilini o'zlashtirish murakkab jarayon bo'lib, talaffuzdagi noaniqliklar, grammatik qoidalarni tushunishdagi qiyinchiliklar, so'zlarni yodlashdagi muammolar va amaliy suhbat tajribasining yetishmasligi kabi to'siqlar o'quvchilarni qiynaydi. An'anaviy ta'lim usullari har doim ham har bir o'quvchining individual ehtiyojlariga mos kelavermasligi mumkin. Shuni aytish lozimki, sun'iy intellekt yordamida yaratilgan vositalar — masalan, ChatGPT, Duolingo, Google Translate, Elsa Speak, Memrise kabi dasturlar til o'rganish jarayonining yangi davriga yo'l ochmoqda.

Ushbu maqolada sun'iy intellektga asoslangan til o'rgatish tizimlarining imkoniyatlari o'rganiladi. Chatbotlar orqali foydalanuvchi har kuni tilni

o'rganishi, nutqini yaxshilashi, grammatika xatolarini avtomatik ravishda aniqlashi mumkin. Mashinaviy o'qitish algoritmlari har bir foydalanuvchining bilim darajasi asosida shaxsiy kurslarni taqdim etadi.

Asosiy qism

Tadqiqot metodikasi sifatida 1 oylik kuzatuv 20 nafar talabadan iborat ikki guruh bilan amalga oshirildi. Birinchi guruh an'anaviy usul bilan, ikkinchi guruh esa SI asosidagi dasturlar orqali ingliz tilini o'rgandi. Natijada, SI yordamida ta'lim olgan guruh o'rtacha 15–20% yuqori samaradorlik ko'rsatdi. Bu esa texnologiyalar yordamida shaxsiy yondashuv va teskari aloqa samaradorligini namoyish etdi.

Tadqiqotning natijalari quyidagilarni aks ettirdi:

- ✓ O'quvchilar SI vositasida mustaqil o'rganish ko'nikmasini rivojlantiradi.
- ✓ Shaxsiy darslar motivatsiyani kuchaytiradi.
- ✓ Mashqlar avtomatik ravishda baholanadi va xatolar o'rganiladi.
- ✓ Talaffuzni yaxshilashda Elsa Speak kabi ilovalar muhim ahamiyatga ega.

Sun'iy intellekt instrumentlari o'qituvchini to'liq almashtirmasa ham, ta'lim jarayonini boyitish va samaradorligini oshirish uchun qulay vositadir. Kelajakda ushbu texnologiyalar takomillashib, tillarni o'rganishni hamma uchun qulay va arzon qiladi.

Xulosa

Xulosa qilib aytganda, sun'iy intellekt asboblari til o'rganish sohasini yaxlit o'zgartirayotganini ta'kidlash lozim. O'quvchilarning faolligini ko'tarish, mustaqil ishlashga yo'naltirish va o'z ustida rivojlanishni rag'batlantirishda SI vositalarining roli muhimdir. Bu texnologiyalarni o'rganish va o'quv jarayoniga keng joriy qilish, ayniqsa, oliy ta'limda, zamonaviy talabga mos va samarali ta'limni ta'minlaydi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Axmedova, Z. (2021). *Sun'iy intellekt va raqamli texnologiyalar asosida ta'lim jarayonini modernizatsiyalash*. Toshkent: O'zbekiston Respublikasi Innovatsion rivojlanish vazirligi nashriyoti.
2. Xolmatov, B., & Islomova, M. (2022). "Chet tillarni o'qitishda raqamli ta'lim vositalarining roli". *Til va adabiyot ta'limi*, 2(57), 45–52.
3. Rasulov, A. (2023). *Pedagogik texnologiyalar va innovatsion ta'lim metodlari*. Toshkent: "Ilm Ziya" nashriyoti.
4. Nurmatova, D. (2021). "Sun'iy intellekt asosida yaratilgan ta'lim platformalarining o'quvchilarga ta'siri". *Axborot texnologiyalari va ta'lim*, 4(12), 27–33.
5. Abduqodirova, G. (2020). "Mobil ilovalarning xorijiy tilni o'rganishdagi samaradorligi". *Filologiya masalalari*, 1(19), 88–94.
6. Karimov, I. & Yusupova, N. (2023). "Talabalarni mustaqil til o'rganishga yo'naltirishda ChatGPT va boshqa SI ilovalarning roli". *Zamonaviy ta'lim texnologiyalari*, 3(11), 61–67.